

2026

MELYEK MAGYARORSZÁG LEGFEJLETTEBB ÉS LEGELMARADOTTABB TELEPÜLÉSEI?

Az Egyensúly Intézet
Településindexe

Egyensúly
Intézet

Felelős kiadó: Boros Tamás,
az Egyensúly Intézet igazgatója

2026. augusztus

© Egyensúly Intézet

**Magyarország
jövő időben ►►**

Egyensúly Intézet

TARTALOMJEGYZÉK

Vezetői összefoglaló	3
Bevezető	7
1. Melyek Magyarország legfejlettebb települései és kerületei?	8
2. A legelmaradottabb magyar települések - Városok és falvak magukra hagyva	11
3. Fejlődő Magyarország: Ki zárkózik fel és ki szakad le?	14
4. Térképre rajzolt egyenlőtlenségek: régiók és megyék versenye	16
5. Tovagyűrűzés vagy árnyékhatás?	17
6. A településfejlettség típusai	18
7. Jövőbeli kilátások: Mi jelzi előre a legjobban a magyar települések fejlődését?	21

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

01

Az Egyensúly Intézet 2024-ben alkotta meg azt a Településindexet, amely 3154 magyar település és 23 fővárosi kerület fejlettségének adataalapú összehasonlítását és a változások nyomon követését teszi lehetővé. Az évente frissített index robusztus alapokon nyugszik: több mint 360 ezer nyilvánosan hozzáférhető statisztikai adatot dolgoz fel. A települések értékelése 53 indikátor alapján történik, amelyek átfogják a gazdasági, társadalmi és infrastrukturális fejlettség kritikus területeit.

02

Magyarország legfejlettebb településeit és kerületeit kategóriánként vizsgáltuk. A budapesti kerületek fejlettségét elemezve megállapítható, hogy az V. kerület (Belváros-Lipótváros) kettős győzelmet aratott: nem csupán a legfejlettebb, de egyben a legdinamikusabban fejlődő városrész is. A turisztikai és üzleti központot a VI. kerület (Terézváros), majd az I. kerület követi a fejlettségi rangsorban. A fejlődés ütemét nézve az V. kerület mellett a VIII. kerület (Józsefváros) és a XI. kerület (Újbuda) emelkedik ki markánsan.

03

A megyeszékhelyek tekintetében az élvonal stabil: Székesfehérvár erős ipari bázisára és kedvező elhelyezkedésére támaszkodva magabiztosan őrzi első helyét. Mögötte Veszprém a második, míg Eger a harmadik pozíciót foglalja el. A fejlődési dinamikát vizsgáló lista élén a hagyományos iparváros feléledése a szembetűnő: az első helyet Miskolc szerezte meg, megelőzve Pécsét és Debrecent.

04

A 15.000 fő feletti középvárosok között a gazdasági potenciál játssza a legfőbb szerepet: a rangsort a finomítójáról ismert Százhalombatta vezeti. A második helyen Budaörs áll, míg a harmadik pozíciót a nukleáris ipar révén kiemelkedő Paks foglalja el. A pusztai fejlődési ütemet vizsgálva egyértelműen Biatorbágy a középvárosok között az abszolút rekorder, de előkelő helyen végzett Veresegyház is.

05

Az 5000 és 15000 fő közötti kisvárosok mezőnyéből egyetlen település emelkedik ki: Balatonfüred, amely nemcsak az abszolút fejlettséget méri, de a legdinamikusabb fejlődést mutató listát is dominálja. A fejlettségi listán Balatonfüredet Tiszaújváros követi ezüstérmesként, a harmadik helyre pedig Törökbálint futott be. A fejlődés mértékét tekintve a dobogón Aszód és Balatonboglár osztozik még.

.....

06

Az 5000 fő alatti kistélepek kategóriában látható a leglátványosabb elmozdulás: a fejlettségi rangsor élét Felcsút községe vette át. Mögötte a második helyezett Hévíz, míg a harmadik a Balaton ékköve, Tihany. A fejlődési dinamikát vizsgáló listát itt is Felcsút vezeti, mögötte Szántód és Nemesvámos szerezte meg a dobogós helyeket.

.....

07

A lista másik végén található legkedvezőtlenebb helyzetű falvakat nem a folyamatos hanyatlás, hanem a krónikus stagnálás és lemaradás jellemzi. Ezen

települések esetében a fő dilemma nem a pozíciójuk romlása, hanem a modernizációs és fejlődési folyamatokból való kimaradás. A legfejletlenebb 15 kistélepek markáns földrajzi koncentrációt mutat: legfőképpen Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Baranya megye, valamint a zalai aprófalvas régió területén helyezkednek el.

.....

08

A rangsor végén Csenyéte található, melyet Szakácsi, Bódvalenke és Gadna követ. A 15 legkevésbé fejlett kistélepek közé tartozik még Tornanádaska, Zebecke, Abaújszolnok, Pettend, Kiscséc, Horváthertelend, Mikekarácsonyfa, Pördefölde, Gilvánfa, Pálmajor és Siklósnagyfalu.

.....

09

Átlagos kistélepek társaikhoz viszonyítva a legjelentősebb hátrányuk a lakosok alacsony jövedelme és alacsony iskolázottsága, valamint a szennyvíz-infrastruktúra kiépítettségének hiánya. Ezek pont azok a tényezők, melyek a legjobban dinamizálhatnák egy kisebb település fejlődését.

10

A kisvárosok és nagyobb községek körében szintén jól kirajzolódik egy leszakadó alsó mezőny, de ennek földrajzi mintázata kevésbé koncentrált, mint a kistelepüléseknél. A rangsor végén Jászládány áll, amelyet Rajka, Hajdúhadház és Hosszúpályi követ. További leszakadó települések: Alsózsolca, Balkány, Dömsöd, Jánoshalma, Tápiószentmárton, Létavértes, Pilis, Fegyvernek, Tura, Rákóczi falva és Tápiószéle.

.....

11

Mivel a kistelepülések többségének fejlettségi mutatója növekedett, az indexérték csökkenése alapvetően kivételes jelenségnek tekinthető. Az egész országban mindössze 24 kistelepülés indult el érdemben lefelé a lejtőn 2014 óta. A visszafejlődés jellemzően a korábban kedvezőbb helyzetű települések pozícióvesztését mutatja meg, nem pedig a perifériák további erózióját. Ezen települések esetében a hanyatlást a helyi élelmiszer-kiskereskedelem szűkülése, a szociális ellátások romlása, valamint az erősödő népességfogyás okozta.

12

Bár az elmúlt években szinte minden magyarországi település fejlődött, a fejlettségi rangsorban elfoglalt helyük alig változott. Ha jobban megvizsgáljuk a statisztikákat, egy kettős és meglehetősen ellentmondásos folyamat rajzolódik ki. A nagyobb városok és megyeszékhelyek esetében a fejlettségbeli különbségek csökkentek, mivel a korábban hátrányosabb helyzetből induló városok – mint például Salgótarján vagy Miskolc – jóval gyorsabb ütemben fejlődtek, mint a már eleve tehetősebb társaik. Ezt a felzárkózási folyamatot nevezzük konvergenciának.

.....

13

Ezzel szemben a kisebb települések, falvak és kisvárosok világában éppen az ellenkezője, a divergencia figyelhető meg: a mezőny egyre inkább szétszakad. A leggazdagabb és legsikeresebb kistelepülések több mint háromszor gyorsabban fejlődtek, mint a legszegényebbek. A legfejletlenebb falvak sem estek ugyan vissza, de amíg ők csak lassan, szinte „sétálva” haladtak előre, az élmezőny „sprintelt”, így a kettejük közötti szakadék drámai mértékben tovább nőtt. Ez a szétszakadás nemcsak az ország különböző régiói között, hanem egy-egy régió – például Észak-Magyarországon vagy a Dél-Dunántúlon – belül is erőteljesen megfigyelhető.

14

A Településindex adatai alapján a magyar települések öt jól megkülönböztethető kategóriába sorolhatók, amelyek nem a fejlettség abszolút szintjét, hanem annak egyedi jellegét mutatják meg. A legdinamikusabban a turisztikai és vendéglátó központok (jellemzően a Balatonnál és a gyógyfürdőknél), valamint a jómódú agglomerációs települések fejlődtek. Utóbbiaknál a magas jövedelmek és a diplomások nagy aránya jellemző, ugyanakkor komoly kihívást jelent számukra, hogy a helyi egészségügyi vagy kereskedelmi szolgáltatások nem tudnak lépést tartani a lakosság gyors növekedésével. Kiegyensúlyozottabb, de lassabb fejlődést mutatnak a kiépült közmű-infrastruktúrájú – túlnyomórészt nyugat-dunántúli – községek. Ezzel szemben az északkelet-magyarországi, fiatalabb lakosságú, de alacsonyabb jövedelmekkel és magasabb munkanélküliséggel küzdő falvak, valamint a dél-dunántúli, gyengébb infrastruktúrájú aprófalvak fejlődése jóval szerényebb maradt.

15

De vajon mi garantálja egy település jövőbeli sikerét? Az Egyensúly Intézet tanulmánya egyértelműen rávilágít, hogy a fejlődés statisztikailag legbiztosabb előrejelzője a helyben lévő emberi tőke, vagyis a diplomások aránya. Azok a települések, ahol már a vizsgált időszak elején is magasabb volt a jól képzett emberek száma, jóval gyorsabb ütemben fejlődtek. A második legfontosabb tényező a földrajzi elhelyezkedés, pontosabban a Budapesthez való közelség: minél közelebb helyezkedik el egy település a fővároshoz, annál jobbak a kilátásai a modernizációra.

16

Míg a nagyobb városok esetében a fővárostól mért távolság a legmeghatározóbb, addig a közepes méretű településeknél egyértelműen a magasan képzett lakosság aránya jelenti a legnagyobb versenyelőnyt. A kistelepüléseknél pedig e két tényező (a képzettség és a jó fekvés) együttes megléte elengedhetetlen az átütő sikerhez. Szakpolitikai és városvezetési szempontból mindez egyetlen kulcsfontosságú felismeréshez vezet: egy település fejlődése érdekében a leghatékonyabb beavatkozási pont a diplomás lakosság helyben tartása, illetve az odavonzásuk elősegítése.

BEVEZETŐ

Az alábbi tanulmány az Egyensúly Intézet Településindexének 2026. évi eredményeit összegző, stratégiai fókuszú, döntéshozók és véleményformálók számára készített elemzése. A jelentés célja, hogy a legfontosabb megállapítások, adatok és strukturális összefüggések segítségével gyorsan áttekinthető legyen, **melyek Magyarország legfejlettebb és legelmaradottabb települései, és milyen regionális felzárkózási és leszakadási trendek** voltak láthatóak hazánkban az elmúlt bő évtizedben.

Az Egyensúly Intézet 2024-ben alkotta meg azt a Településindexet, amely 3154 magyar település és 23 fővárosi kerület fejlettségének adataalapú összehasonlítását és a változások nyomon követését teszi lehetővé. Az évente

frissített index robusztus alapokon nyugszik: több mint 360 ezer nyilvánosan hozzáférhető statisztikai adatot dolgoz fel. A települések értékelése 53 indikátor alapján történik, **amelyek átfogják a gazdasági, társadalmi és infrastrukturális fejlettség kritikus területeit.**

Az alábbiakban településméret szerint először bemutatjuk a legfejlettebb, illetve a 2014 óta legdinamikusabban fejlődő magyar városokat, falvakat, valamint budapesti kerületeket. Ezt követően megmutatjuk a rangsor ellentétes oldalát, azon községeket, amelyek a legelmaradottabb maradtak vagy akár kifejezetten visszafejlődtek az elmúlt bő évtizedben. Végezetül az elmúlt évek legfontosabb regionális trendjeit elemezzük.

1. MELYEK MAGYARORSZÁG LEGFEJLETTEBB TELEPÜLÉSEI ÉS KERÜLETEI?

Magyarország településeinek gazdasági és infrastrukturális helyzete, valamint fejlődési dinamikája rendkívül változatos képet mutat, ha a különböző méretkategóriákat és régiókat vizsgáljuk. A legfrissebb adatok alapján egyértelműen kirajzolódnak azok a centrumok, amelyek stabilan őrzik vezető szerepüket, de számos olyan meglepetést is

tartogat a rangsor, ahol korábban hátrébb sorolt települések mutattak be látványos felzárkózást.

A hazai településhálózat fejlettségét érdemes az eltérő lakosságszámú kategóriák szerint, bontásban vizsgálni, hogy pontosabb képet kapjunk az országos folyamatokról.

I BUDAPEST: ÉLEN A BELVÁROS

Budapest kerületeit vizsgálva megállapítható, hogy az **V. kerület (Belváros-Lipótváros) kettős győzelmet aratott:** nem csupán a legfejlettebb, de egyben a legdinamikusabban fejlődő városrész is a fővároson belül. A turisztikai és üzleti központként funkcionáló kerületet a szintén kiemelt jelentőségű **VI. kerület (Terézváros)** követi a fejlettségi rangsor második helyén. A dobogó harmadik fokára a történelmi hagyományokban és presztízsbetűzésben bővelkedő **I. kerület** állhatott fel.

Ha kifejezetten a fejlődés ütemét – azaz a dinamikát – nézzük, az **V. kerület** mellett két másik városrész emelkedik ki markánsan: a nagyszabású városrehabilitációs programokon átesett **VIII. kerület** (Józsefváros), valamint az új lakó- és irodaparkok sorát felvonultató **XI. kerület** (Újbuda).

I MEGYESZÉKHELYEK: STABIL ÉLMEZŐNY ÉS KELETI FELZÁRKÓZÁS

A megyeszékhelyek versenyében az élvonal meglehetősen stabil, ugyanakkor a háttérben komoly átrendeződések zajlanak. Székesfehérvár erős ipari bázisára és kedvező elhelyezkedésére támaszkodva magabiztosan őrzí a 2014-ben megszerzett első helyét a legfejlettebb nagyvárosok között. Mögötte azonban helycsere történt: Veszprém gazdasági és kulturális erősödésének köszönhetően a harmadikról a második helyre ugrott, míg az eddigi ezüstérmes Eger visszacsúszott a harmadik pozícióba.

A fejlődési dinamikát vizsgáló lista élén viszont radikális változások mentek végbe, ahol a hagyományos iparváros feléledése a leginkább szembeűnő. Az első helyet ugyanis Miskolc szerezte meg, megelőzve az ugyancsak jelentős fejlődést felmutató Pécsét és Debrecent. Ez az ugrásszerű fejlődés Miskolc esetében az abszolút fejlettségi rangsorban is meglátszik: a borsodi megyeszékhely négy pozíciót javítva immár a tizedik helyen áll a megyeszékhelyek mezőnyében.

I KÖZÉPVÁROSOK (15 000 FŐ FELETT): AZ IPAR ÉS AZ AGGLOMERÁCIÓ DIADALA

A 15 ezer fő feletti lakosságszámmal rendelkező városoknál a gazdasági potenciál (különösen az energetika és a logisztika) játssza a legfőbb szerepet. **A fejlettségi rangsort a finomítójáról ismert Százhalombatta vezeti**, amely lenyűgöző pályát futott be, hiszen a 2014-es hatodik helyről tornázta fel magát a csúcsra. A második helyen a budapesti agglomeráció logisztikai és kereskedelmi központja, **Budaörs** áll, míg a harmadik pozíciót a nukleáris ipar révén kiemelkedő mértékű bevétellel rendelkező **Paks** foglalja el.

Ha a pusztta fejlődési ütemet vizsgáljuk, egyértelműen **Biatorbágy** a középvárosok között az abszolút rekorder. A település szinte példátlan módon a 37. helyről küzdött fel magát az ötödikre 2014 óta. A leggyorsabban fejlődők listáján szintén előkelő, harmadik helyen végzett a pesti agglomeráció másik dinamikus motorja, **Veresegyház**.

I KISVÁROSOK ÉS NAGYOBB KÖZSÉGEK (5000–15 000 FŐ): BALATONFÜRED EGYEDURALMA

A kisvárosok és nagyobb községek kategóriájában egyetlen település emelkedik ki a mezőnyből: **Balatonfüred**. Az „északi part fővárosa” nemcsak az abszolút fejlettséget mérő rangsort vezeti, de a legdinamikusabb fejlődést mutató listát is dominálja, bizonyítva a minőségi turizmus és a tudatos városfejlesztés gazdaságélénkítő hatását.

A fejlettségi listán Balatonfüredet a vegyiparáról ismert **Tiszaújváros** követi ezüstérmesként, míg a harmadik helyre a főváros vonzáskörzetében fekvő, magas státuszú **Törökbálint** futott be. A fejlődés mértékét tekintve a Pest megyei **Aszód** áll a második, **Balatonboglár** pedig a harmadik helyen.

I KISTELEPÜLÉSEK (5000 FŐ ALATT): ÓRIÁSI UGRÁSOK ÉS TURISZTIKAI FELLEGVÁRAK

A legkisebb, ötezer lakos alatti kistelepülések kategóriája hozta talán a leglátványosabb elmozdulásokat. **A fejlettségi rangsor élét Felcsút községe vette át, méghozzá egy egészen elképesztő, 2014 óta tartó felívelés eredményeként, hiszen korábban csupán az 59. helyen állt.** Mögötte két tradicionális, nemzetközi hírű turisztikai központ sorakozik: a második helyezett a gyógyturizmusára építő **Hévíz**, míg a harmadik a Balaton ékköve, **Tihany**.

Ami a fejlődés tempóját illeti, a dinamikai listát itt is **Felcsút** vezeti. A fejlődési ütemet tekintve a második helyet a Balaton-parti **Szántód** szerezte meg, a harmadikat pedig a Veszprém megyei, gazdaságilag rendkívül aktív **Nemesvámos** érdemelte ki.

Kategória	Az aktuális rangsor első három helyezettje	A legtöbbet fejlődő három település/kerület 2014 óta
Fővárosi kerületek	1. V. kerület (65,0 pont)	1. V. kerület (+29,9 pont)
	2. VI. kerület (50,5 pont)	2. VIII. kerület (+20,5 pont)
	3. I. kerület (50,1 pont)	3. XI. kerület (+18,1 pont)
Megyeszékhelyek	1. Székesfehérvár (55,7 pont)	1. Miskolc (+18,3 pont)
	2. Veszprém (52,3 pont)	2. Pécs (+18,0 pont)
	3. Eger (51,7 pont)	3. Debrecen (+17,5 pont)
Városok (>15 000 fő)	1. Százhalombatta (46,8 pont)	1. Biatorbágy (+21,2 pont)
	2. Budaörs (45,5 pont)	2. Százhalombatta (+19,5 pont)
	3. Paks (41,5 pont)	3. Veregyháza (+17,5 pont)
Kisvárosok / nagyobb községek (5000 - 15000 fő)	1. Balatonfüred (44,1 pont)	1. Balatonfüred (+16,9 pont)
	2. Tiszaújváros (33,7 pont)	2. Aszód (+12,5 pont)
	3. Törökbálint (33,4 pont)	3. Balatonboglár (+12,2 pont)
Kistelepülések (<5000 fő)	1. Felcsút (23,2 pont)	1. Felcsút (+11,5 pont)
	2. Hévíz (23,1 pont)	2. Szántód (+8,4 pont)
	3. Tihany (21,4 pont)	3. Nemesvámos (+7,7 pont)

1. táblázat: Az Egyensúly Intézet Településindexének dobogós helyezettei

2. A LEGELMARADOTTABB MAGYAR TELEPÜLÉSEK - VÁROSOK ÉS FALVAK MAGUKRA HAGYVA

Magyarország legelmaradottabb települési köre szakpolitikai szempontból két jól elhatárolható csoportra osztható: az egyikbe a lassú növekedés mellett is tartósan leszakadó, a másikba pedig a vizsgált időszakban **ténylegesen visszaesést elszenvedő** községek tartoznak.

A legkedvezőtlenebb helyzetű falvakat nem a folyamatos hanyatlás, hanem a krónikus stagnálás és lemaradás jellemzi. A legalacsonyabb Településindex-pontszámot elérő 15 legfejletlenebb település markáns földrajzi koncentrációt mutat: legfőképpen Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Ba-

ranya megye, valamint a zalai aprófalvas régió területén helyezkednek el. A rangsor végén Csenyéte található, melyet Szakácsi, Bódvalenke és Gadna követ. Ezen települések esetében a fő dilemma nem a pozíciójuk romlása, hanem a modernizációs és fejlődési folyamatokból való kimaradás. Átlagos kistelepülési társaikhoz viszonyítva **a legjelentősebb hátrányuk a lakosok alacsony jövedelme és alacsony iskolázottsága, valamint a szennyvíz-infrastruktúra kiépítettségének hiánya** – pont azok a tényezők, melyek a legjobban dinamizálhatnák egy kisebb település fejlődését.

Település	Megye
Csenyéte	Borsod-Abaúj-Zemplén
Szakácsi	Borsod-Abaúj-Zemplén
Bódvalenke	Borsod-Abaúj-Zemplén
Gadna	Borsod-Abaúj-Zemplén
Tornanádaska	Borsod-Abaúj-Zemplén
Zebecke	Zala
Abaújszolnok	Borsod-Abaúj-Zemplén
Pettend	Baranya

Település	Megye
Kiscsécs	Borsod-Abaúj-Zemplén
Horváthertelend	Baranya
Mikekarácsonyfa	Zala
Pördefölde	Zala
Gilvánfa	Baranya
Pálmajor	Somogy
Siklósnagyfalu	Baranya

2. táblázat: A 15 legkevésbé fejlett kistelepülés

A kisvárosok és nagyobb községek körében szintén jól kirajzolódik egy leszakadó alsó mezőny, de ennek földrajzi mintázata kevésbé koncentrált, mint a kistélepléseknél. **A rangsor végén Jászládány (10,6 indexpont) áll, amelyet Rajka (11,9), Hajdúhadház (12,3) és Hosszúpályi (12,9) követ. A kistélepléseknél látott mintázathoz hasonlóan itt sem elsősorban folyamatos visszaesésről van szó. A 15 legkevesbé fejlett kisváros és nagyobb község közül**

14 javított 2014 óta, több esetben számottevően: Pilis 5,5, Tápiószele 5,2, Létavértes 4,4 indexponttal növelte eredményét. Egyedül Rajka pontszáma csökkent enyhén (–0,4 pont). Az alsó mezőny tehát ebben a településkategóriában is elsősorban tartós relatív lemaradást, nem pedig általános hanyatlást jelent.

Település	Megye
Jászládány	Jász-Nagykun-Szolnok
Rajka	Győr-Moson-Sopron
Hajdúhadház	Hajdú-Bihar
Hosszúpályi	Hajdú-Bihar
Alsózsolca	Borsod-Abaúj-Zemplén
Balkány	Szabolcs-Szatmár-Bereg
Dömsöd	Pest
Jánoshalma	Bács-Kiskun

Település	Megye
Tápiószentmárton	Pest
Létavértes	Hajdú-Bihar
Pilis	Pest
Fegyvernek	Jász-Nagykun-Szolnok
Tura	Pest
Rákóczi falva	Jász-Nagykun-Szolnok
Tápiószele	Pest

3. táblázat: A 15 legkevesbé fejlett kisváros és nagyobb község

Mivel a kistéleplések többségének fejlettségi mutatója 2014 óta növekedett, az indexérték csökkenése alapvetően kivételes jelenségnek tekinthető. **Az egész országban mindössze 24 kistéleplés, a vizsgált mezőny kevesebb mint 1 százaléka indult el érdemben lefelé a lejtőn 2014 óta, és csupán 7 település esetében beszélhetünk súlyos visszaesésről.**

Az adatok legfontosabb szakmai tanulsága, hogy **a csökkenés nem a leghátrányosabb helyzetű települések további leszakadását jelenti.** Az érintett települések ugyanis általában az átlagosnál magasabb fejlettségi szintről indultak a 2014-es bázisévben. A visszafejlődés tehát jellemzően a korábban kedvezőbb helyzetű települések pozícióvesztését mutatja meg, nem pedig a perifériák további erózióját. Ezen települések esetében a hanyatlást egyértelmű, specifikus veszteségek okozták: a **helyi élelmiszer-kiskereskede-**

lem megszűnése vagy szűkülése; a szociális ellátások, így például a házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres hálózat romlása; valamint az **erősödő népességfogyás.**

Külön fókuszra érdemes Rajka, amely a nagyobb községek kategóriájába tartozik. Ha a kistéleplések kategóriáján kívüli teljes hazai településállományt – vagyis a megyeszékhelyeket, városokat, kisvárosokat és nagyobb községeket – vizsgáljuk, **Rajka az egyedüli olyan település, ahol egyáltalán - még ha csak minimális mértékű - csökkenés következett be a vizsgált időszakban.** Rajka esetében a pontszámromlását elsősorban az okozta, hogy az infrastruktúra-fejlesztés nem tudta lekövetni a város népességrebbanását, miközben a város lakóinak egy jelentős része Szlovákiában dolgozik és ott fizet adót.

Település	Megye	Indexpontszám változás
Sima (27 fős település)	Borsod-Abaúj-Zemplén	–5,06
Balatonakali	Veszprém	–2,40
Felsőörs	Veszprém	–1,48
Mikóháza	Borsod-Abaúj-Zemplén	–1,36
Hetvehely	Baranya	–1,11
Boldogasszonyfa	Baranya	–1,05
Balatongyörök	Zala	–1,02
Olaszfalu	Veszprém	–0,76
Szentbalázs	Somogy	–0,75
Szakadát	Tolna	–0,74
Decs	Tolna	–0,72
Tiszagyulaháza	Hajdú-Bihar	–0,70
Bakonyjákó	Veszprém	–0,67
Bátaapáti	Tolna	–0,65
Badacsonytördemic	Veszprém	–0,65
Homrogd	Borsod-Abaúj-Zemplén	–0,62
Iharosberény	Somogy	–0,61
Gyúró	Fejér	–0,60
Baktalórántháza	Szabolcs-Szatmár-Bereg	–0,57
Mernye	Somogy	–0,57
Kapospula	Tolna	–0,57
Sárkeresztes	Fejér	–0,54
Hollóháza	Borsod-Abaúj-Zemplén	–0,54
Csehimindszent	Vas	–0,51
Rajka	Győr-Moson-Sopron	–0,44

4. táblázat: A 2014 óta visszafejlődött magyar települések listája

3. FEJLŐDŐ MAGYARORSZÁG: KI ZÁRKÓZIK FEL ÉS KI SZAKAD LE?

Ha a magyarországi települések 2014 óta tartó fejlődését egy futóversenyzőhöz hasonlítjuk, az első és legfontosabb megállapításunk az lehetne: **szinte mindenki előrébb jutott, de a sorrend alig változott.**

Az adatokból világosan látszik, hogy a települések túlnyomó többsége mérhető fejlődést könyvelhetett el – azaz magasabb pontszámot ért el most, mint a vizsgált időszak elején. Ugyanakkor a helyezések szinte kőbe vannak vésve: amelyik település 2014-ben az élmezőnyben volt, az jó eséllyel ma is ott van, aki pedig hátul kullogott, az most is a sor végén található. Ezért az egyik legfontosabb szakpolitikai kérdés az, hogy **vajon a települések egymáshoz képest közelebb kerültek-e (felzárkózás), vagy éppen nőtt köztük a távolság (széthúzóadás).**

A statisztikák mélyére nézve egyértelmű, kettős mintázat rajzolódik ki: **a nagyobb városok esetében csökkentek a fejlettségbeli különbségek, míg a kisebb települések viszonylatában egyre inkább szétszakad a mezőny.**

Ahol csökken a fejlettségbeli különbség (konvergencia): A megyeszékhelyek és a nagyobb városok mezőnyében egyre jelentősebb a felzárkózás. Azok a városok, amelyek korábban alacsonyabb szintről indultak – mint például Salgótarján, Kaposvár vagy Miskolc –, gyorsabban fejlődtek, mint az eleve kedvezőbb helyzetben lévő Eger vagy Győr.

Ahol nő a fejlettségbeli különbség (divergencia): Ezzel szemben a **kisvárosok, a nagyobb községek és a kistépülések körében erősödtek a különbségek.** Itt az élmezőny tovább tudta növelni a korábban is meglévő előnyét, míg a lemaradók lassabb tempóban haladtak.

Ezt a kettősséget jól szemlélteti az alábbi táblázat, amely megmutatja, hogyan változott a különböző kategóriák helyzete:

Kategória	2014-es Településindex átlagpont	Aktuális Településindex átlagpont	Rang-korreláció	2014-es relatív szórás	Aktuális relatív szórás	Belső irány
Fővárosi kerületek	24,0	37,6	0,96	0,302	0,291	stabil
Megyeszékhelyek	28,1	42,5	0,94	0,280	0,184	konvergál
Városok	20,2	30,0	0,90	0,257	0,221	konvergál
Kisvárosok és nagyobb községek	15,6	21,4	0,93	0,234	0,247	divergál
Kistépülések	7,9	9,2	0,86	0,192	0,219	divergál

5. táblázat: Fejlettségbeli különbségek növekedése és csökkenése településkategóriánként

A számok értelmezéséhez: A rangkorreláció 1-hez közeli értéke mutatja, hogy a sorrend alig változott. A relatív szórás pedig azt jelzi, mennyire húzódozott szét a mezőny – ha ez az érték csökken, a települések fejlettség szempontból közelednek egymáshoz (konvergálnak), ha nő, akkor távolodnak (divergálnak).

A szétszakadás jelensége a kistelepüléseknél a legjelentősebb probléma. **Ha a legjobb helyzetben lévő tíz százalékos (felső tized) és a legnehezebb sorsú tíz százalékot (alsó tized) hasonlítjuk össze, drámai a különbség.** Fontos hangsúlyozni: az alsó tized sem esett vissza. Azok is fejlőd-

tek, az eredményeik javultak. A probléma az, hogy **amíg a legkevésbé fejlett falvak sétáltak, az élmezőny sprintelt.** A legfejlettebb kistelepülések átlagos pontszáma több mint háromszor gyorsabban emelkedett, mint a legkevésbé fejletteké, így a kettejük közötti olló jelentősen tovább nyílt.

Mutató	2014	Aktuális	Változás
Felső tized átlagos indexpontszáma	10,9	13,5	+2,6
Alsó tized átlagos indexpontszáma	5,6	6,4	+0,8
Olló (felső-alsó tized)	5,3	7,1	+1,8

6. táblázat: A fejlettségbeli szétszakadás jelensége a kistelepülések körében

Mindezek mellett a kistelepülések fejlődése kapcsán egyértelmű földrajzi különbségeket azonosíthatunk, és kétféle széthúzódas figyelhető meg egyszerre:

01 RÉGIÓKON BELÜL

Egy-egy adott régió – **elsősorban Észak-Magyarországon vagy a Dél-Dunántúlon – belül a települések egyre távolabb kerülnek egymástól fejlettségben.**

02 RÉGIÓK KÖZÖTT

Maguk a nagy régiók is eltávolodtak egymástól. A **leggyorsabban és a leglassabban fejlődő régió közötti távolság 2014 óta csaknem a kétszeresére nőtt.**

Összességében tehát elmondható: bár Magyarország települései javarészt előreléptek, a fejlődés tempója nagymértékben attól függ, hogy a település mekkora és hol található az ország térképén.

4. TÉRKÉPRE RAJZOLT EGYENLŐTLENSÉGEK: RÉGIÓK ÉS MEGYÉK VERSENYE

Ha rápillantunk Magyarország településeinek fejlődési térképére, nincsenek nagy meglepetések: a mintázat a jól ismert történelmi és földrajzi törésvonalakat követi. **A főváros vonzáskörzete, a Balaton térsége és a nyugati országrész a „gyorsításásvan” halad, míg a déli és észak-keleti területek lemaradnak.**

A legfontosabb különbség azonban nem pusztán abban rejlik, hogy ki hol tart most, hanem a fejlődés sebességében. Fontos kiemelni, hogy **a legelmaradottabb régiók átlagos fejlettségi pontszáma is emelkedett**, tehát itt sem beszélhetünk visszaesésről, csupán arról, hogy az ország különböző részei eltérő sebességfokozatban haladnak előre.

Ha egy régió belső viszonyait vizsgáljuk, nem mindegy, mit értünk „hasonlóság” alatt. A statisztika két teljesen eltérő dimenzióban képes megmutatni települések hasonlóságát:

01 SZINT SZERINTI HASONLÓSÁG (KIK ÁLLNAK EGYVONALBAN?)

Ez azt mutatja meg, mekkora a különbség a települések fejlettségi pontszámai között. **Az Alföldön például viszonylag kiegyenlített a mezőny: a települések fejlettsége közelebb áll egymáshoz.** Ezzel szemben a Dunántúl vagy Észak-Magyarország sokkal tagoltabb – itt a kiemelkedően fejlett központok és a súlyosan leszakadó falvak egyaránt megtalálhatók.

02 PROFIL SZERINTI HASONLÓSÁG KIK CSINÁLJÁK UGYANAZT?

Ez a települések gazdasági, társadalmi, infrastrukturális profiljára fókuszál. Közép-Magyarország ebből a szempontból nagyon egyforma: a települések zöme a budapesti agglomeráció jellegzetességeit mutatja (például ingázók lakóhelye). **Észak-Magyarország ezzel szemben egy igazi patchwork:** fejlett várostérségek, ipari központok, felkapott turisztikai célpontok és halmozottan hátrányos helyzetű aprófalvak mozaikja alkotja.

Bár Magyarországon 2014 óta minden régió fejlődött, az „olló” (a relatív szórás) kivétel nélkül mindenhol nyílt – **azaz a régiókon belül mindenütt nőtték a különbségek a települések között.** Ha Budapestet kivesszük a képletből, és a többi hazai települést vizsgáljuk, kiderül, hol a legnagyobb a helyi kontrasztok. **A legélesebb belső különbségekkel a dunántúli megyékben és Borsod-Abaúj-Zemplénben találkozunk.** Ezeken a területeken a legszembetűnőbb az egyenlőtlenség: elég csak a szomszéd faluig utazni, hogy évtizedes lemaradásokat vagy épp ugrásszerű fejlettséget lássunk. **A legmélyebb szakadékok tipikusan ott alakultak ki, ahol egy virágzó, magas bevételekkel rendelkező turisztikai fellelővár vagy egy tehetős agglomerációs település közvetlen közelében ott húzódnak a kitörési pontokat kereső, hátrányos helyzetű aprófalvak.**

5. TOVAGYŰRÜZÉS VAGY ÁRNYÉKHATÁS?

A települések fejlődése nem független a környezetük alakulásától: egy erősödő központ kedvezően és kedvezőtlenül is befolyásolhatja a környező településeket. A regionális gazdaságtan két ellentétes folyamatot különböztet meg. **Tovagyűrűzésről** beszélünk, amikor egy erős központ fejlődése a környező településeket is segíti. **Árnyékhata**s pedig akkor alakul ki, amikor a növekvő központ elszívja szomszédai népességét, munkahelyeit és szolgáltatásait, így azok lemaradnak a fejlődésben.

Ennek vizsgálatához minden magyar település fejlődését a mintegy 12 kilométeres környezetében fekvő települések eredményével vetettük össze. Az elemzés egyértelmű térbeli mintázatot tárt fel: a fejlődés nem elszigetelten, hanem területi csoportokban jelenik meg. **A gyorsan fejlődő települések szomszédai jellemzően szintén kedvező eredményeket érnek el.** Vagyis a tovaggyűrűzés az általánosabb jelenség, míg az árnyékhata ritkábban fordul elő. **A nagyobb központok és a megyeszékhelyek ezért többnyire nem elszívják a környezetük erőforrásait, hanem a velük kapcsolatban álló településekkel együtt fejlődnek.**

A legerősebb növekedési pólusok a jól megközelíthető, nagy központokhoz szorosan kapcsolódó térségekben alakultak ki. Ilyen a budapesti agglomeráció, a Szeged körüli településgyűrű és a Mátra déli előtere.

Különösen jól látható ez a délkelet-pesti térségben. Dabas jelentős fejlődésével párhuzamosan Ócsa, Újhartyán, Kakucs, Inárcs, Csévharaszt és Vasad is saját településkategóriájának élmezőnyébe került. A térség tehát nem egyetlen kiugró településből áll, hanem egymáshoz

kapcsolódó, közösen fejlődő zónát alkot a főváros vonzáskörzetében.

A fordított mintázat, amikor egy gyorsan fejlődő központot lemaradó települések vesznek körül, jóval ritkább. Ez az árnyékhata elsősorban a leszakadó perifériákon jelenik meg. **A legmarkánsabb példa Sárospatak,** amely jelentősen fejlődött, miközben a környező falvak – Sáradsadány, Makkoshotyka, Vajdácaska és Komlóska – stagnáltak, és saját kategóriájuk mezőnyének végén maradtak. Hasonló térbeli különbség figyelhető meg **Pétfürdő** ipari központja és környezete körül. Ezekben a térségekben a központ fejlődése nem terjedt át érdemben a közvetlen környezetére.

Az árnyékhataként azonosított eseteket óvatosan kell értelmezni. A központok körüli települések többsége nem visszaesett, hanem inkább megrekedt, és az elemzés csak térbeli együttjárást mutat, oksági kapcsolatot nem. A Településindex nem méri a lakosság, a munkahelyek vagy a szolgáltatások települések közötti áramlását, ezért nem állapítható meg, hogy a fejlődő központ valóban elszívta-e a környezete erőforrásait. Az is lehetséges, hogy egy általánosan leszakadó térségben éppen a központ az egyetlen település, amely képes volt érdemben fejlődni.

A két mintázat együtt a centrum–periféria viszonyok ismert logikáját rajzolja ki. **A jól megközelíthető, gazdasági központokhoz kapcsolódó térségekben jellemzően a fejlődés tovaggyűrűzése figyelhető meg, míg a ritkább árnyékhata**sok elsősorban a periférikus, tartósan kedvezőtlen helyzetű térségekben jelennek meg.

6. A TELEPÜLÉSFEJLETTSÉG TÍPUSAI

A Településindex rangsorában két település azonos eredményt érhet el úgy is, hogy egészen eltérő adottságokkal rendelkezik: az egyik gazdaságilag teljesít jól, de a szolgáltatási ellátottsága gyengébb, a másiknál pedig éppen fordított a helyzet. Ezért az összesített rangsor mellett az alábbiakban azt elemezzük, hogy **a jelenlegi adottságai alapján milyen fejlődési kategóriába tartozik egy település.**

A Településindex adatai alapján öt, jól megkülönböztethető kategóriába sorolhatóak a magyar városok és falvak:

 A jómódú agglomerációs települések a főváros és a nagyobb városok gyarapodó elővárosai. **Magasabb jövedelmek, nagyobb diplomáсарány és emelkedő ingatlanárak** jellemzik ezeket. Lakosságuk gyakran a közeli városban dolgozik, miközben lakóhelyét a környező településeken választja. Ebbe a csoportba tartozik például Litér és Pázmánd. **Legfontosabb korlátjuk a népességnövekedéstől elmaradó helyi szolgáltatási kapacitás.** Az orvosi ellátás, az élelmiszer-kiskereskedelem és a házi segítségnyújtás sok esetben nem bővült olyan gyorsan, mint a lakosság.

 A turisztikai és vendéglátó központok gazdaságában meghatározó szerepet játszik a turizmus. Sok vendéglátóhely, magas vendégéjszaka-szám és erős helyi kereskedelem jellemzi ezeket a településeket. **Elsősorban a Balaton térségében és a gyógyfürdővárosok körében találhatók.** Ez volt a **leggyorsabban fejlődő településtípus**, bár gazdasági teljesítménye gyakran erősen szezonális. Fejlődésüket leginkább a nagyobb városoktól való távolság és a turizmushoz kapcsolódó erős közúti forgalom közlekedésbiztonsági következményei korlátozzák.

 A kiépült közmű-infrastruktúrájú községek stabil, jól ellátott falvak. **Magas a vezetékes vízzel és csatornahálózattal ellátott háztartások aránya, és sok esetben vasúti kapcsolatuk is van.** Piaci fejlődésük ugyanakkor mérsékeltebb: **kevés új lakás épül, és az ingatlanárak is lassabban emelkednek.** Ez a legnépesebb településtípus, amely különösen a Nyugat-Dunántúlon gyakori. Nincs egyetlen kiugró gyengeségük: viszonylag kiegyensúlyozott profilú települések, amelyek fejlődését több kisebb korlát együttesen fékezheti.

 A fiatal korszerkezetű, helyi alapellátásra épülő települések elsősorban Északkelet-Magyarországon találhatók. **Népességük az országos átlagnál fiatalabb, és több esetben a születések száma is meghaladja a halálozásokét.** A háziorvosi és szociális alapellátás viszonylag erős, ugyanakkor **a jövedelmek alacsonyabbak, a munkanélküliség pedig magasabb.** Ebbe a típusba tartozik például Nyírbélték. Fejlődésüket elsősorban a kedvezőtlen munkaerőpiaci helyzet, az alacsony jövedelmi szint és a hiányos csatornázottság korlátozza.

 Gyengébb műszaki infrastruktúrájú aprófalvak főként a Dél-Dunántúlon helyezkednek el. **Az alapvető egészségügyi szolgáltatások többnyire elérhetők, de a csatornahálózat, az úthálózat és más műszaki infrastruktúrák fejletlenebbek.** Ilyen település például Gölle.

Ezek a csoportok nem a fejlettség szintjét, hanem annak jellegét írják le. Ugyanakkor a típusok fejlődési üteme között is rendszeres különbségek figyelhetők meg. **Az agglomerációs és turisztikai települések általában gyorsabban fejlődtek, mint azok, amelyek profilját elsősorban a közművek vagy a helyi ellátások határozzák meg.**

Profil	Települések száma	Átlagos fejlődés	Meghatározó erősségek	Földrajzi súlypont
Jómódú agglomerációs	611	+2,7	jövedelem, diplomások aránya, ingatlanárak	fővárosi gyűrű
Turisztikai / vendéglátó központ	124	+3,3	vendéglátás, vendégéjszakák száma	Balaton, gyógyfürdők
Kiépült közmű-infrastruktúrájú községek	1 135	+1,8	csatornázottság, vízellátás, vasúti kapcsolat	Nyugat-Dunántúl
Fiatalkor szerkezetű, helyi alapellátásra épülő	470	+1,4	természetes szaporodás, idősök és házi segítségnyújtás ellátása	Északkelet-Magyarország
Gyengébb műszaki infrastruktúrájú	814	+1,3	egészségügyi szolgáltatások elérhetősége	Dél-Dunántúl

7. táblázat: Településkategóriák a fejlettség típusai szerint

A regionális és megyei Településindex-pontszámok átlagát a megyeszékhelyek szintje alatt gyakran **néhány kiemelkedően gyorsan fejlődő település befolyásolja**. Ezeket nevezzük **hajtótelepüléseknek**. Többségük közepes méretű város vagy nagyobb község, amely gazdasági súlya, népes-

sége vagy térségi szerepe miatt már képes érzékelhetően javítani egy megye átlagos eredményét. Az alábbi táblázat megyénként mutatja be a hajtótelepüléseket, valamint azokat a tényezőket, amelyek révén az adott település ilyen kiemelt gazdasági-fejlettségi státuszt elért.

Régió	Megye	Hajtó-település	Fejlődés	Húzómutatók
Közép-Magyarország	Pest	Biatorbágy	+21,2	új lakások építése; lakásárak; jövedelem
Közép-Dunántúl	Fejér	Felcsút	+11,5	szelektív hulladékgyűjtés; gimnáziumi tanulók száma; jövedelem
Közép-Dunántúl	Komárom-Esztergom	Komárom	+15,1	jövedelem; önkormányzati bevétel; lakásárak
Közép-Dunántúl	Veszprém	Balatonfüred	+16,9	vendégéjszakák száma; lakásárak; önkormányzati kiadások
Nyugat-Dunántúl	Győr-Moson-Sopron	Kapuvár	+8,8	lakásárak; jövedelem; közlekedésbiztonság
Nyugat-Dunántúl	Vas	Sárvár	+9,2	vendégéjszakák száma; jövedelem; gépkocsi-ellátottság
Nyugat-Dunántúl	Zala	Zalaszentgrót	+7,2	gépkocsi-ellátottság; önkormányzati kiadások; önkormányzati bevétel
Dél-Dunántúl	Baranya	Mohács	+8,6	önkormányzati kiadások; önkormányzati bevétel; internet-hozzáférés
Dél-Dunántúl	Somogy	Siófok	+14,8	szelektív hulladékgyűjtés; vendégéjszakák száma; lakásárak
Dél-Dunántúl	Tolna	Paks	+10,8	jövedelem; önkormányzati bevétel; a fiatalok munkanélkülisége csökkenése
Észak-Magyarország	Borsod-Abaúj-Zemplén	Mezőkövesd	+10,7	szelektív hulladékgyűjtés; internet-hozzáférés; a fiatalok munkanélkülisége csökkenése
Észak-Magyarország	Heves	Gyöngyös	+11,2	jövedelem; internet-hozzáférés; a fiatalok munkanélkülisége csökkenése
Észak-Magyarország	Nógrád	Pásztó	+10,3	játszóterek és sportpályák; a fiatalok munkanélkülisége csökkenése; gépkocsi-ellátottság
Észak-Alföld	Hajdú-Bihar	Hajdúszoboszló	+11,2	vendégéjszakák száma; internet-hozzáférés; lakásárak
Észak-Alföld	Jász-Nagykun-Szolnok	Mezőtúr	+9,8	közbiztonság; internet-hozzáférés; jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
Észak-Alföld	Szabolcs-Szatmár-Bereg	Kisvárda	+11,8	jövedelem; internet-hozzáférés; a fiatalok munkanélkülisége csökkenése
Dél-Alföld	Bács-Kiskun	Kiskunfélegyháza	+10,2	a fiatalok munkanélkülisége csökkenése; jövedelem; gépkocsi-ellátottság
Dél-Alföld	Békés	Szarvas	+9,7	a fiatalok munkanélkülisége csökkenése; jövedelem; gépkocsi-ellátottság
Dél-Alföld	Csongrád-Csanád	Csongrád	+9,4	a fiatalok munkanélkülisége csökkenése; jövedelem; gépkocsi-ellátottság

8. táblázat: Hajtótelepülések megyénként

7. JÖVŐBELI KILÁTÁSOK: MI JELZI ELŐRE A LEGJOBBAN A MAGYAR TELEPÜLÉSEK FEJLŐDÉSÉT?

A magyar települések fejlődését vizsgáló modellünkben kiderült, hogy a **siker statisztikai értelemben vett legbiztosabb előrejelzője, hogy arányaiban mennyi diplomás élt 2014-ben egy adott településen.** A számok világosan megmutatják, hogy gyorsabban fejlődtek azok a települések, ahol már a vizsgált időszak elején is több magasan képzett ember élt. A második legfontosabb szempont a földrajzi

elhelyezkedés volt, ezen belül is a Budapesttől való távolság.¹ Minél közelebb van egy település a fővároshoz, annál jobbak voltak a kilátásai a növekedésre. Összességében tehát a helyben lévő tudás (a humán tőke) és a főváros közelsége mutatta meg a legkorábban, hogy egy település sikeres lesz-e a következő évtizedben.

2014-es jellemző	Hatás a fejlődésre
Diplomások aránya	+0,21***
Kiinduló fejlettségi szint, a többi tényező hatásának kiszűrése mellett	-0,19***
Budapesttől való távolság	-0,15***
Csatornázottság	+0,09**
Jövedelem	+0,09***

9. táblázat: A települések fejlődésére legerősebben ható tényezők

*Hogyan olvassuk a táblázatot? A Budapesttől való távolság melletti negatív (mínusz) érték azt jelenti, hogy minél kisebb a távolság (tehát minél közelebb van a főváros), annál nagyobb volt a fejlődés mértéke. A kiinduló fejlettségi szintnél a negatív érték azt jelzi, hogy a lemaradás önmagában nem magyarázza a lassabb fejlődést: hasonló képzettségű és fekvésű települések közül azok, amelyek alacsonyabb szintről indultak, jellemzően gyorsabban haladtak – a különbségek mögött tehát inkább a képzettség és a fekvés hátránya áll, mint maga a kiinduló hátrány. A csillagok (**, ***) a statisztikai megbízhatóságot jelzik: minél több a csillag, a statisztikai modell annál biztosabbra veszi, hogy nem csak véletlen egybeesésről van szó.*

¹ A Budapesttől való távolság nem része a Településindex indikátorrendszerének. Ezt külön változóként emeltük be a modellbe, hogy megvizsgáljuk a főváros közelségének hatását a fejlődésre.

Ezek a tényezők azonban nem mindenhol estek azonos súllyal a latba, a település mérete sokat számít:

A **városok** esetében egyértelműen a földrajzi fekvés a döntő: itt az számít a legtöbbet, hogy milyen messze fekszenek Budapesttől.

A **közepes méretű településeknél** ezzel szemben már a diplomások aránya a meghatározó.

A legkisebb települések, a **falvak** fejlődésében pedig a két tényező egyaránt fontos volt: a képzettség és a jó elhelyezkedés is kellett az érdemi modernizációhoz.

Az eredményeket persze a helyükön kell kezelni. A statisztikai modell a települések fejlődése közötti különbségeknek csupán mintegy 9 százalékát tudja számszerűen megmagyarázni (ezt jelöli az $R^2 = 0,09$ érték). Ez azt jelenti, hogy **a fejlődés nagyobb részét további – helyi és egyedi – tényezők alakítják.**

Amit viszont biztosan és rendszerszinten előre lehet jelezni, az szinte mind a lakosság képzettségéhez és a település elhelyezkedéséhez kötődik. Szakpolitikai szinten ez azt jelenti, hogy a diplomás lakosság megtartása és odavonzása kínálja az egyik legkézzelfoghatóbb fogódzót egy település fejlődésének támogatásához.

RÓLUNK

Az Egyensúly Intézet Magyarország független agytrösztje. A magyar politikai gondolkodásmód megújítása érdekében országvíziót alkotunk, valamint részletes szakpolitikai javaslatokat és stratégiákat dolgozunk ki. Folyamatos párbeszédben vagyunk a legfontosabb politikai, gazdasági és kulturális döntéshozókkal. Meggyőzzük őket szakpolitikai javaslataink megvalósításának fontosságáról, és szakmai segítséget biztosítunk ehhez a munkához.

VÍZIÓNK

Az Egyensúly Intézet olyan Magyarországon hisz, ahol a közbeszédet nem a politikai hatalmi harc, hanem az ország jövőjéről szóló szakmai vita és az ezekből kialakuló konszenzus uralja. Az Egyensúly Intézet 2020-ban jelentette meg politikai-gazdasági-társadalmi vízióját Magyarország 2030 – Jövőkép a magyaroknak címmel, amelyben kijelölte a gazdagabb és boldogabb Magyarország felé vezető út fő irányait.

MISSZIÓNK

A Magyarország 2030 című jövőkép és a Magyarország-kézikönyv alapján az Egyensúly Intézet a magyarok közösségére épülő, okos és tiszta ország megteremtésén dolgozik. Ennek érdekében az ország fejlődését szolgáló, vonzó és megvalósítható szakpolitikai javaslatokat írunk és vitatunk meg, a legjobb hazai és nemzetközi szakértőkkel közösen. Célunk, hogy a jelenlegi és leendő politikai és gazdasági döntéshozók megismerjék, elfogadják és megvalósítsák javaslatainkat.

ALAPÉRTÉKEINK

Az Egyensúly Intézet jövő- és megoldásorientált szakpolitikai agytröszt. Minden hazai és külföldi párttól, politikai, gazdasági érdekcsoporttól független, autonóm intézmény. Kizárólagos célja, hogy vízióalkotó munkájával, a vélemények békés ütköztetésével, valamint szakpolitikai megoldási javaslatainak határozott képviselésével hozzájáruljon egy sikeresebb és boldogabb Magyarország megteremtéséhez. Az Egyensúly Intézet minden olyan döntéshozóval és véleményformálóval kész együttműködni, aki azonosulni tud Magyarország 2030 című országvíziónk alapértékeivel.

CSAPATUNK

Az Egyensúly Intézet munkatársai és tanácsadó testületének tagjai olyan nemzetközileg elismert szakértők, akiket saját területükön a legjobb kutatók és elemzők között tartanak számon. Agytrösztünk munkáját több mint 30 szakértő segíti, köztük közgazdászok, szociológusok, politológusok, nemzetközi szakértők, urbanisták és klímakutatók.

SZAKÉRTŐINK

BOROS TAMÁS

Igazgató és társalapító

Az Egyensúly Intézet igazgatója és társalapítója. Korábban a Külügyminisztériumban, az Európai Parlamentben és az Európai Bizottságban dolgozott, majd társalapítója volt a Policy Solutions elemző intézetnek. A *Magyarország 2030 – Jövőkép a magyaroknak és a Magyarország-kézikönyv – 33 megoldás 33 égető problémára* című könyvek társszerzője. Gyakori vendége szakpolitikaelemző-műsoroknak, több száz interjút adott magyar és nemzetközi médiumoknak, így a BBC-nek, The Economist-nak, és The Financial Times-nak. Az alapítása óta az Egyensúly Intézet igazgatójaként dolgozik, ahol az intézet munkájának operatív irányításán túl tucatnyi szakpolitikai javaslatcsomag kidolgozásában vett részt, valamint gyakran ír publicisztikákat vezető magyar médiumok számára.

FILIPPOV GÁBOR

Kutatói igazgató

Az Egyensúly Intézet kutatói igazgatója. Korábban országgyűlési szakértőként, majd a Magyar Progresszív Intézet politikai elemzőjeként és vezető elemzőjeként dolgozott. Elemzései, kommentárjai számos hazai és külföldi sajtótermékben megjelentek, televíziós és rádiós műsorok gyakori vendége. Kutatási területe az európai, valamint a magyar szélsőjobboldal, az antiszemitizmus és az iszlamofóbia története és jelene, illetve a modern autokráciák működése.

CSERNUS DÓRA

Klíma-, energia- és környezetpolitikai igazgató

Az Egyensúly Intézet klíma-, energia- és környezetpolitikai igazgatója. Tanácsadóként dolgozott a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztériumban, a Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosának Hivatalában és a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumban, ahol Magyarország álláspontját képviselte különböző EU, ENSZ és OECD fórumokon. Később a Klímapolitika Kutató és Tanácsadó Kft. nemzetközi fejlesztésekért felelős igazgatójaként, majd független környezet- és klímapolitikai szakértőként kamatoztatta tudását. Fő szakterülete a klímapolitika, a levegőtisztaság-védelem és a vízvédelem.

MAREK BERTRAM

Vezető elemző

Az Egyensúly Intézet vezető elemzője, politikai pszichológus. Az ELTE-n politológia BA-t, a BME-n kommunikáció és médiatudomány MA-t, a University of Kenten pedig politikai pszichológia MSc-t végzett. Korábban a NielsenIQ junior elemzőjeként dolgozott. Jelenleg az ELTE PPK doktorandusza, kutatási témája a nosztalgia és a rendszerkritika kapcsolata. Kommunikációt, statisztikát és módszertant oktatott az ELTE-n.

Magyarország jövő időben ►►

Egyensúly Intézet

**Egyensúly
Intézet**

Honlap: www.eib.hu

E-mail: eib@eib.hu

Facebook

LinkedIn

Instagram

